ΤΟ ΒΗΜΑ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ : Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Α. Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ Γ. Θ. ΡΩΜΑΙΟΣ Χ. Κ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΕΛΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΑΔΑ — ΕΔ. ΑΩ 3
ΤΗΛΕΦ.: 3230.221—28 καί 3237.283—86
ΕΤΟΣ ΚΗ' ΑΡ. 8536. ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 2,50

ΚΥΡΙΑΚΗ
18
ΜΑΡΤΙΟΥ
Ἀνατ. 6.33'. Δύσ. 6.34'
Σελήνη 13 ἡμερῶν
Α' Νηστ., Ὀρθοδοξίας

«ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» ΧΩΡΙΣ ΠΟΛΙΤΕΣ;

Ἡ «ἀπολιτικοποίηση» καί οἱ κίνδυνοί της

Εἰσερχόμεθα ἐντός ὀλίγου στό ἕβδομο ἔτος ἀναστολῆς τῶν κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν. Καί καμμιά ἔνδειξη δέν σημειώνεται περί ἐπικειμένων πολιτικῶν ἐξελίξεων. Ἀντίθετα, δημοσιεύματα τῶν τελευταίων ἡμερῶν ἀφήνουν τήν ἐντύπωση, κατά μιά ἐκδοχή, ὅτι ἐγκαταλείπεται γιά μιά ἀκόμη διετία τό ἀναγγελθέν σύνθημα «ἀπό τόν λαόν, μέ τόν λαόν διά τοῦ λαοῦ» καί κατ' ἄλλη, ὅτι τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ πρακτική ἀξία τοῦ τόσο πανηγυρικά ἐγκωμιασθέντος Συντάγματος τοῦ 1968, πιθανῶς δέ νά κληθοῦμε νά ἀρχίσωμε ἀπό τήν ἀρχή σέ τέσσαρες τώρα φάσεις. Ἀνεξάρτητα ἀπό τίς γενικώτερες συνέπειες τῆς τακτικῆς αὐτῆς, εἶναι εὐχερές στόν κοινό πολίτη νά διαπιστώση μιά σαφῆ ἀντίφαση μεταξύ τῶν κυβερνητικῶν διακηρύξεων καί τῆς πρακτικῆς, πού ἀκολουθεῖται. Ἄν ἡ Κυβέρνηση διεδήλωνε ἀπό τήν ἀρχή ὅτι προκρίνει σάν ἀξιολογικά ἀνώτερο καί πρακτικά ἐξυπηρετικώτερο τό δικτατορικό σύστημα διακυβερνήσεως, ἡ ἀντίφαση αὐτή δέν θά ὑφίστατο. Ὅταν, ὅμως, διαδηλώνη μέ κατηγορηματικότητα τήν προτίμησή της πρός τή δημοκρατία καί ὑπόσχεται τήν σύντομη ἀποκατάστασή της, τότε ἡ ἀντίφαση αὐτή γίνεται ἔκδηλη καί καθημερινά ἀποβαίνει ὀξύτερη.

★ ★ ★

Πράγματι ἡ δημοκρατία εἶναι τό πολίτευμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία ἔγκειται στό ὅτι χρησιμοποιεῖ ἀδιάλειπτα καί κινητοποιεῖ τόν λαό σέ μιά εὐρύτερη συμμετοχή σ' ὅλες τίς λειτουργίες τοῦ πολιτεύματος, τίς ὁποῖες θεωρεῖ δημόσιο καθῆκον. Χαρακτηριστικό της εἶναι ὅτι θεμελιώνεται σέ ὑπεύθυνους πολίτες, πού κάνουν καθημερινό τους βίωμα τίς λειτουργίες τοῦ πολιτεύματος, τῶν συλλογικῶν ὀργάνων, τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καί τῶν πρωτογενῶν κυττάρων τῆς κοινότητος καί ἐθίζονται στήν ἀνοχή μέ τόν διάλογο, στήν εὐθύνη μέ τόν ἔλεγχο καί στήν ἐκτίμηση τῆς προτεραιότητος τοῦ κοινοῦ συμφέροντος μέ τήν ἐλεύθερη προβολή τῶν ἐπιδιώξεων τῶν ἀτόμων καί τῶν ὁμάδων. Ἡ δημοκρατία δέν εἶναι ἁπλό πολίτευμα. Εἶναι τρόπος ζωῆς. Εἶναι μιά ὁλόκληρη ἠθική, πού δοκιμάζεται στήν πρᾶξη τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

Καί γεννᾶται εὔλογα τό ἐρώτημα: Πῶς μπορεῖ νά ὑποστηρίζη κανείς ὅτι οἰκοδομεῖ τήν δημοκρατία, ὅταν ὁ ἴδιος ὁ φορέας τῆς δημοκρατίας, αὐτός πού εἶναι ὁ μ ό ν ο ς πού μπορεῖ νά τήν οἰκοδομήση καί νά τήν προαγάγη, κρατιέται μακριά ἀπό ὅλες τίς λειτουργίες της, ἐπί τόσο μάλιστα μακρό χρονικό διάστημα; Τό νά ἐπαγγέλλεται κανείς ὅτι ἑτοιμάζει τή δημοκρατία, γιά νά καλέση ὕστερα τό λαό νά μετάσχη σ' αὐτή, εἶναι σάν νά ἑτοιμάζη τό μύλο χωρίς νά ἔχη λάβει τήν πρόνοια γιά τό νερό. Πολύ μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀντίφαση ὅταν μέ τήν καθήλωση στό «γύψο» ἐπί μακρό χρονικό διάστημα δημιουργεῖται ὁ κίνδυνος νά παύση ὁ πολίτης νά αἰσθάνεται σάν πολίτης καί νά αὐτοεγκαταλειφθῆ στήν πατερναλιστική διαχείριση τῶν κοινῶν. Νά λοιπόν ποιά εἶναι ἡ ἀντίφαση. Ἡ δημοκρατία χωρίς τόν λαό δέν οἰκοδομεῖται. Ὅσο περισσότερος χρόνος παρέρχεται χωρίς τήν ἐνεργό καί ὑπεύθυνη ἀνάληψη ἀπό τόν πολίτη τῶν ὑποχρεώσεων καί τῶν δικαιωμάτων του, τόσο γίνεται δυσκολώτερη ἡ ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατίας καί τόσο μεγαλώνει ὁ κίνδυνος νά προβληθῆ τελικά ὡς ὑπόδειγμα ἕνα ἐκφυλισμένο πολίτευμα, μέ ὑπηκόους καί ὄχι πολίτες.

★ ★ ★

Ἡ ἀποπολιτικοποίηση σάν μέθοδος διαπλάσεως πολιτῶν εἶναι καινοφανής. Μοιάζει, καθώς ἔλεγε ὁ Μοντεσκιέ, μέ τήν τακτική τῶν πρωτογόνων τῆς Λουϊζιάνας, πού γιά νά δρέψουν τούς καρπούς τοῦ δένδρου, τό κόβουν ἀπό τή ρίζα. Ἀπό τή στιγμή, πού ἡ ἀπολιτικοποίηση αὐτή ἐπιτυγχάνει, ἡ δημοκρατία ἔχει ὁριστικά ἐνταφιασθῆ. Παύει νά ὑπάρχη τό ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ γιά τά κοινά, ἀμβλύνεται ἡ συνείδηση τῆς εὐθύνης, καλλιεργεῖται ἡ ἀποστροφή γιά τήν κοινωνία, τά δέ ἄτομα μετατρέπονται σέ ἄβουλα ἐνεργούμενα. Ἀνακύπτει σ' ὅλο του τόν πρωτογονισμό ὁ ἀτομικός ἐγωϊσμός καί ἡ ἐπιδίωξη τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἐγωϊστικῶν ἐνστίκτων, χωρίς ἐξάρσεις πνευματικῶν στόχων καί κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης. Ἡ πολιτεία αὐτή θά ἀπαρτίζεται ἀπό περιχαρακωμένα ἄτομα, πού ἤ ἔχουν αὐτοεγκαταλειφθῆ στή μοῖρα τους ἤ θά βλέπουν σάν μοναδική τους ἀπασχόληση τά προσωπικά ὑλιστικά τους συμφέροντα. Σέ μιά τέτοια πολιτεία, οἱ ἀνθρώπινες δημιουργικές ἀνησυχίες θά διοχετεύωνται στό ποδόσφαιρο, ἡ ἀναζήτηση τῆς κοινωνικῆς ἤ οἰκονομικῆς ἀνόδου θά ἐναποτίθεται στό κυνήγημα τῆς τύχης καί μόνη ἐνασχόληση θά ἀπομένη ἡ ἀτομική ἀπόκτηση ὑλικῶν ἀγαθῶν. Καί εἶναι φυσικό ὅτι κατάληξη τῶν κοινωνιῶν αὐτῶν θά εἶναι ὁ ἐθνικός ἐκφυλισμός ἤ ἡ ἔκρηξη...

★ ★ ★

Εὐτυχῶς γιά τήν Ἑλλάδα ὁ Ἕλληνας ἔχει βαθειές ρίζες πολιτικῆς συνειδήσεως καί δημοκρατικῆς ἀντοχῆς. Εἶναι κατ' ἐξοχήν πολιτικό ζῶο καί δέν παραιτεῖται εὔκολα ἀπό τά δικαιώματά του οὔτε μεταθέτει τίς ὑποχρεώσεις του. Αὐτό, ὅμως, δέν σημαίνει ὅτι ἡ κατάσταση μπορεῖ νά παραταθῆ ἐπ' ἀόριστον. Βρισκόμαστε σέ μιά καμπή.

Ἡ παράταση τῆς ἀναστολῆς τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν μέ τήν ἕωλη δικαιολογία τῆς προτεραιότητος τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κινδυνεύει νά ἀποβῆ στό λαό μάθημα ὅτι οἱ ὑλικές ἐπιδιώξεις προτάσσονται τῶν ἠθικῶν, ὅτι ὁ ὑλικός πλοῦτος εἶναι ἀξιολογικά ὑπέρτερος ἀπό τήν ἐλευθερία. Εὔλογη εἶναι συνεπῶς ἡ ἀξίωση ὅλων τῶν διορατικῶν ἀνθρώπων νά ἀποκατασταθῆ χωρίς ἀναβολή ὁ πολίτης στίς λειτουργίες του. Οἱ κοινότητες καί οἱ δῆμοι νά ἀποκτήσουν συμβούλια ἐκλεγμένα ἀπό τούς κατοίκους των, οἱ ἐπαγγελματικές καί ἐπιστημονικές ὀργανώσεις νά ἀποκτήσουν αἱρετές διοικήσεις, οἱ συνεταιρισμοί νά περιέλθουν στούς ἐκπροσώπους τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἀγροτῶν καί ὁ λαός νά ἀποκτήση ἀντιπροσωπευτική κυβέρνηση. Ὁ κίνδυνος τῆς ἐθνικῆς ἀγκυλώσεως πρέπει νά φρονηματίζη ὅλους.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Χρόνια χαρᾶς

ΓΙΑ ΝΑ ΣΤΡΕΨΟΥΜΕ τό νόμισμα κι' ἀπό τήν ἄλλη του ὄψη: Σέ μέρες ἀποκριᾶς, τή νεότητα εἴχαμε δεῖ σάν πρώτη ὕλη τῆς χαρᾶς, καί μέ τή μάσκα τοῦ νέου ἐπιχειρήσαμε τήν ἐξόρμησή μας.

Σ' ὅλες τίς ἐποχές τό ἴδιο. Στίς πρῶτες ἡλικίες τοποθετοῦν τήν ξεγνοιασιά καί τήν μακαριότητα. Ἀπό τό δημοτικό μου σχολεῖο — προϊστορία — στό μάθημα τῆς Ὠδικῆς μέ συνοδεία βιολιοῦ καί σέ γλώσσα καθαρεύουσα μᾶς ἐδίδασκαν πόσο δυσεύρετη εἶναι ἡ χαρά ὅταν τήν ἀναζητοῦμε πέρα ἀπ' τά νιᾶτα.

«Ζητῶ τήν χαράν πότ' ἐδῶ πότ' ἐκεῖ, πού εἶναι, εἰπέτε μου, ποῦ κατοικεῖ; Ἐζήτησα αὐτήν εἰς κοιλάδα δασῶν, πλήν γέρων μᾶς ἦλθε βαρύς ὁ χειμών. Πτηνόν ἐκελάιδει εἰς μυρσίνην χλωράν, πλήν ἔψαλλε θρήνους καί ὄχι χαράν...».

Ὁπότε, ἀπελπισμένος ἀπό τίς ἀναζητήσεις του ὁ ἐραστής τῆς χαρᾶς, ἔστρεφε τίς ἀναμνήσεις στούς παιδικούς του χρόνους: «Ποῦ εἴσθε καλοί παιδικοί μου καιροί ἐφώναξα τότε μέ στῆθος βαρύ».

Ἔτσι νά εἶναι; Σπουδαῖο βέβαια ὑλικό τά πρῶτα νιᾶτα. Εἶναι ὅμως ἀρκετά μόνο αὐτά γιά τήν εἴσοδο στούς ἐπίγειους παραδείσους;

Ἀσθενή πού ἔχει τή μνήμη ὁ ἄνθρωπος... Ἡ ἱστορία δέ πού ξεχνοῦμε πρώτη ἀπ' ὅλες, εἶναι ἡ προσωπική τοῦ καθενός μας πορεία.

Χρειάσθηκε σήμερα ἕνας ἔφηβος γιά νά ἐπαναφέρη τή μνήμη μου στήν τάξη. Ἀπό τό θρανίο τοῦ Γυμνασίου του ἐκδηλώνει τήν περιέργεια νά πληροφορηθῆ ἄν πράγματι τά παιδικά χρόνια τῶν περασμένων γενεῶν ἦσαν πηγή ἀπό τήν ὁποία δέν ἀνέβλυζε παρά μόνο τό γέλιο καί ἡ χαρά.

Θἄλεγε κανείς ὅτι, ἔτσι καθώς διατυπώνεται ἡ ἐρώτηση, πρόκειται μᾶλλον γιά εἰρωνεία.

Ἀλήθεια, ἐλέγχοντας τά περασμένα μου, ἀναρωτιέμαι ἄν σέ κῦμα εὐφροσύνης ἤ σέ κῦμα ἄγχους κυλοῦσαν καί τῆς δικῆς μου γενεᾶς τά παιδικά χρόνια. Ἰδίως στίς περιπτώσεις πού ἦσαν ἀνεπτυγμένα στό παιδί κάπως περισσότερο ἀπό τό μέτρο, ἡ εὐαισθησία καί τό φιλότιμο.

Ἐκεῖνα τά τράκ, τά συμπλέγματα στήν πρώτη ἐκδήλωσή τους, οἱ οἰκιακές δυσαρμονίες πού ἀπό τά νηπιακά του χρόνια τό παιδί, χωρίς νά τίς συνειδητοποιεῖ, τίς συλλαμβάνει.

Τί κάνετε καί τίς ἀδυναμίες στό ἕνα ἤ στό ἄλλο μάθημα; Τό φάσμα τῶν διαγωνισμῶν πού δηλητηριάζει τή ζωή σέ ὅλα τά χρόνια τῆς Παιδείας.

Βέβαια, ἔχει ὁ πρόεδρος Νίξον τά προβλήματά του. Αἰσθάνθηκε ὅμως ἄραγε αὐτός τήν ἀγωνία τοῦ ἐφήβου πού, ἀνάπηρος στά μαθηματικά, ἐκμηδενισμένος ἀπό τόν τρόμο ἀντιμετωπίζει στόν πίνακα πρόβλημα πού ἀπό τή λύση του θά κριθῆ τό μαθητικό του μέλλον;

Κι' ἔπειτα τό «τί θά κάνω». Ποιό ἐπάγγελμα θά σέ δεχθῆ, σέ ποιό θά σταδιοδρομήσης...

Ὄχι, θεέ μου, κράτα με ὅσο θέλεις στά χρόνια αὐτά τῆς ὀδύνης, μή μοῦ κάνεις ὅμως καί τό κακό νά μέ γυρίσης πίσω στούς καιρούς τῆς νεότητας.

Πίσω μου σ' ἔχω Σατανᾶ, ἄν ἔρθης νά σοῦ πουλήσω τήν ψυχή ὅπως σοῦ τήν πούλησε ὁ Φάουστ γιά νά τοῦ ξαναδώσης τή νεότητα. Νά μείνουν ὅλες οἱ Μαργαρίτες, πανωραῖες καί ἄχραντες, πού θά μοῦ φέρης στήν πιατέλα, ἄν πρόκειται νά ξαναζήσω τά νιάτα μου.

Εὐτυχῶς πού οἱ κρουαζιέρες στή ζωή γίνονται μέ εἰσιτήρια χωρίς ἐπιστροφή. Θά ἦταν δραματικό νά βρισκόμουν κανένα πρωϊνό μέ τήν ποδιά τοῦ δημοτικοῦ καί τή σάκκα στόν ὦμο.

Αὐτά ὅμως πού λέμε σέ στιγμές εἰλικρινείας ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας, θέλουμε νά τά λησμονοῦμε, ὅταν ἀπευθυνόμαστε στούς νέους. Στά νιάτα τοποθετοῦμε τόν περίβολο τῆς χαρᾶς, ἐνῶ ἄν ὑπάρχη ὑπόνοια χαρᾶς στόν Πλανήτη μας, αὐτή εἶναι τά χρόνια τῆς μεστότητας, τότε πού βολεμένοι, τακτοποιημένοι, συνεννοημένοι μέ μᾶς τούς ἴδιους, μέ τό νερό στ' αὐλάκι, μέ τίς φιλοδοξίες πειθαρχημένες στή λογική καί στίς δυνατότητές μας, πλέουμε σέ ἰσορροπημένες θάλασσες.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΘΕΩΡΕΙ ΑΚΥΡΗ ΤΗΝ «ΚΑΘΑΙΡΕΣΙΝ»

Ἀδιάλλακτοι ἐμφανίζονται οἱ τρεῖς Μητροπολῖται
Αὔριον πιθανῶς ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἡ Κυβέρνησις — διά τοῦ ἀναπληρωτοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Φ. Ἀννίνου Καβαλιεράτου — παρέσχε χθές πλήρη ὑποστήριξιν εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον δηλώσασα ὅτι ἡ κατάστασις, εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τόν Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου «παραμένει ὡς ἦτο πρό τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως» τῶν τριῶν μητροπολιτῶν περί «καθαιρέσεως» τούτου. Ἐπ' εὐκαιρία ἐξεφράσθη ἐκ νέου ἡ ἀνησυχία τῆς Κυβερνήσεως διά τάς συνεπείας τῆς ἀποφάσεως τῶν μητροπολιτῶν, ἀφοῦ αὐτή συμβάλλει εἰς τήν διάσπασιν τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ παρεπιδημοῦντες εἰς Ἀθήνας δύο Κύπριοι μητροπολῖται Κιτίου καί Πάφου παραμένουν, καί μετά τήν προχθεσινήν συνομιλίαν των μετά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου, ἀμετακίνητοι εἰς τάς ἀπόψεις των ἐπί τοῦ θέματος τῆς «καθαιρέσεως» τοῦ Μακαρίου. Ἐπί τοῦ θέματος εἶναι ἐνδεχόμενον νά ἀσχοληθῆ ἡ συνερχομένη αὔριον Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Αἱ δηλώσεις, εἰς τάς ὁποίας προέβη χθές ὁ ἀναπληρωτής ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Καβαλιεράτος ἔχουν ὡς ἑξῆς:

«Αἱ πλεῖσται Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος ἀμφισβητοῦν τήν ὀρθότητα καί τό κανονικόν τῆς ἀποφάσεως, ἥν ἔλαβον τήν 8ην Μαρτίου οἱ τρεῖς σεβασμιώτατοι Κύπριοι Μητροπολῖται. Κατόπιν τούτου, θεωροῦμεν ὅτι ἡ κατάστασις παραμένει ὅσον ἀφορᾶ τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου, ὡς ἦτο πρό τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

»Ὅσον ἀφορᾶ τάς συνεπείας τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐπωφελοῦμαι καί πάλιν τῆς εὐκαιρίας ἵνα ἐκφράσω τήν ἀνησυχίαν μας διά ταύτας. Ὁτιδήποτε συμβάλλει εἰς τήν διάσπασιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κύπρου, ὡς δυστυχῶς συμβαίνει μέ τήν ἀπόφασιν ταύτην, ἐξασθενεῖ τήν θέσιν μας εἰς τό Κυπριακόν πρόβλημα, καί δή καθ' ἥν στιγμήν τοῦτο εἰσέρχεται εἰς λεπτήν φάσιν».

Συμπληρωματικῶς πρός τήν ἀνωτέρω δήλωσιν τοῦ κ. Καβαλιεράτου ἔγκυροι πληροφορίαι ἀναφέρουν ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ καί εὔχεται τήν ἐξεύρεσιν συμβιβαστικῆς λύσεως εἰς τό προκῦψαν ἐκκλησιαστικόν ζήτημα τῆς Κύπρου. Καί τοῦτο τόσον διά ν' ἀποκατασταθῆ ἡ ὁμόνοια εἰς τούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὅσον καί χάριν τοῦ γενικωτέρου ἐθνικοῦ θέματος.

Αἱ αὐταί πληροφορίαι ἀναφέρουν ἐπίσης ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ἀνησυχεῖ ἀπό τάς τρομοκρατικάς ἐκδηλώσεις εἰς τήν νῆσον. Σχετικῶς ἐπανελαμβάνετο ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ἀποδοκιμάζει τήν βίαν, εἰς τήν Κύπρον ὁποθενδήποτε προερχομένην καί ταυτοχρόνως ἐκφράζει τήν ἱκανοποίησίν της διότι εἰς παρομοίαν ἀποδοκιμασίαν προέβη προχθές καί ἡ Κυπριακή Κυβέρ-

→ Συνέχεια εἰς τήν 8ην σελίδα

ΜΑΝ. ΠΛΟΥΜΙΔΗ: ΚΑΚΑ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3
●
ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ τελευταῖος δικαστής ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4
●
Λουκίνο Βισκόντι: Ρομαντισμός τοῦ πάθους καί τῆς παρακμῆς ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 6
●
Η ΥΓΕΙΑ ΑΡΧΙΖΕΙ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7
●
Ἐμπορικός πόλεμος κατά τῆς Εὐρώπης ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 15

Ὁ Roger Parkinson παρουσιάζει τά ἀνέκδοτα ἀρχεῖα τοῦ Βρεταννικοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου

Η ΕΛΛΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

1.- Χίτλερ: Μιά «ἀξιοθρήνητη γκάφα»

Ἡ ἀποκάλυψη πολλῶν, ἀγνώστων, πτυχῶν τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, χάρη στά Ἀρχεῖα τοῦ Βρεταννικοῦ Πολεμικοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πού δόθηκαν πρό καιροῦ στή δημοσιότητα (καί πού δημοσίευσε «Τό Βῆμα»), ἐπιτρέπει μιά καινούργια «συγγραφή» τῆς ἱστορίας τῆς δραματικῆς ἐκείνης περιόδου, ὅπου κρίθηκε τό μέλλον τῆς Εὐρώπης καί τοῦ κόσμου. Τό ἐγχείρημα αὐτό πραγματοποιεῖ, τώρα, ὁ Ἄγγλος ἱστορικός Ρότζερ Πάρκινσον, χρησιμοποιώντας, παράλληλα μέ τά νέα στοιχεῖα πού προσφέρουν τά Βρεταννικά Ἀρχεῖα, καί κάθε ἄλλη ὑπεύθυνη πηγή, καί δίνοντας ἔτσι μιάν ὅσο γίνεται πλήρη καί τεκμηριωμένη εἰκόνα ὄχι μόνο τοῦ πολεμικοῦ προσκηνίου ἀλλά καί τῶν πολιτικῶν καί διπλωματικῶν παρασκηνίων. Ὁ πρῶτος τόμος τοῦ ἔργου του, πού τιτλοφορεῖται «Εἰρήνη γιά τήν ἐποχή μας», καλύπτει τήν περίοδο 1938 - 1940, ἀπό τό Μόναχο ὥς τή Δουνκέρκη. Ὁ δεύτερος, πού παίρνει γιά τίτλο του τήν περιλάλητη φράση τοῦ Τσῶρτσιλ «Αἷμα, κόποι, δάκρυα καί ἱδρῶτας», ἱστορεῖ τή ζοφερή διετία 1940 - 1942, τήν περίοδο τῶν χιτλερικῶν θριάμβων καί τῶν συμμαχικῶν πανωλεθριῶν. Ὁ τόμος αὐτός παρουσιάζει ξεχωριστό ἐνδιαφέρον γιά τήν Ἑλλάδα, ἀφοῦ περικλείνει τόν ἑλληνοϊταλικό πόλεμο καί τή γερμανική εἰσβολή — ἰδωμένα, φυσικά, ἀπ' τή βρεταννική σκοπιά.

Τῶν κεφαλαίων αὐτῶν πού ἀναφέρονται στήν Ἑλλάδα, «Τό Βῆμα» ἀρχίζει ἀπό σήμερα, κατά ἀποκλειστικότητα, τήν δημοσίευση.

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ τοῦ 1942 τήν ὥρα πού μαινόταν ἡ Μάχη τῆς Ἀγγλίας καί πού οἱ Βρεταννοί ἀποσύρονταν ἀπ' τίς ἀφρικανικές ἀποικίες τους (Σομαλία κλπ.), ἕνα καινούργιο πρόβλημα ἀρχίζει νά διαγράφεται στόν ὁρίζοντα γιά τούς Ἄγγλους, πού σήκωναν μόνοι τους τό βάρος τοῦ πολέμου:

Ἡ Ἰταλία, πού μποροῦσε τώρα νά καταλάβη ἀνεμπόδιστα τή βρεταννική Σομαλία, φαινόταν νά στρέφεται ἀπειλητικά καί πρός μιάν ἄλλη κατεύθυνση: ἕνα ἑλληνικό καταδρομικό, ἡ «Ἕλλη» τορπιλλοζόταν, στίς 15 Αὐγούστου 1940, ἀπό ὑποβρύχιο ἄγνωστης ἐθνικότητας καί ἀμέσως οἱ ὑποψίες ἔπεσαν — δίκαια — στούς Ἰταλούς. Ταυτόχρονα, οἱ ἐφημε-

→ Συνέχεια εἰς τήν 12ην σελίδα

Ὁ γαμβρός τοῦ Σιχανούκ ἐβομβάρδισε τό προεδρικό ἀνάκτορο!

● ΕΙΚΟΣΙ ΝΕΚΡΟΙ

ΠΝΟΜ ΠΕΝ, 17 Μαρτίου. Ἰδιαιτέρα Ὑπηρεσία. — Μέ ἕνα κλεμένον βομβαρδιστικόν τῆς καμποτζιανῆς ἀεροπορίας, δυσαρεστημένος πιλότος ἔπληξε σήμερον μέ βόμβας τό προεδρικόν μέγαρον εἰς Πνόμ Πέν, εἰς μίαν προφανῆ ἀπόπειραν δολοφονίας τοῦ Προέδρου τῆς Καμπότζης Λόν Νόλ, τήν παραμονή τῆς τρίτης ἐπετείου ἀπό τῆς ἀνατροπῆς τοῦ πρίγκηπος Νοροντόμ Σιχανούκ. Ἡ Κυβέρνησις τῆς χώρας, κατά τόν «Ἡνωμένον Τύπον», κατήγγειλε τόν πιλότον Σό Φότρα, γαμβρόν τοῦ ἐκπτώτου πρίγκηπος, ὅτι ἔκλεψε βομβαρδιστικόν ἀεροσκάφος Τ-28 καί ἐξαπέλυσε βομβαρδιστικήν ἐπίθεσιν ἐναντίον τοῦ προεδρικοῦ συγκροτήματος. Ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἀεροπορική ἐπίθεσις ἀποτελεῖ μέρος «σχεδίου προδοτῶν» πρός ἀνατροπήν τῆς δημοκρατίας.

Αὐτόπται εἶδον δύο βόμβας νά ρίπτωνται ἐκ τοῦ ἀεροπλάνου καί ν' ἀστοχοῦν μόλις 20 μέτρα, ἐκρηγνυόμεναι εἰς τούς στρατῶνας τῆς προεδρικῆς φρουρᾶς. Ὁ ἀπολογισμός τοῦ σημερινοῦ βομβαρδισμοῦ τοῦ προεδρικοῦ ἀνακτόρου ἀνέρχεται εἰς 20 νεκρούς καί 35 τραυματίας, ἐδήλωσεν ὁ ὑπουργός πληροφοριῶν κ. Κήμ Ρέθ. Περιοχή 100 τετραγωνικῶν μέτρων ἰσοπεδώθη ἐντελῶς ἀπό τάς δύο βόμβας ναπάλμ βάρους 500 λιβρῶν.

Κατά τόν ὑπουργόν Πληροφοριῶν τῆς Καμπότζης, δράστης τῆς ἐπιθέσεως εἶναι ὁ τέως σμηναγός Σό

→ Συνέχεια εἰς τήν 8ην σελίδα

ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΟΝΟ ΤΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Θάνατο καί γιά τούς τρεῖς πρότεινε ὁ Εἰσαγγελεύς

«ΕΝΟΧΟΙ ΧΩΡΙΣ ΚΑΝΕΝΑ ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΟ»

«Ἡ κοινωνία πρέπει νά πῆ δι' ὑμῶν πρός τούς κατηγορουμένους: Ἡ ζωή σας κατέστη κίνδυνος διά τήν ζωήν τῶν ἄλλων. Ἀφοῦ δέν ἀναγνωρίζετε εἰς τούς συνανθρώπους σας τό δικαίωμα τῆς ζωῆς, ἀφοῦ κάνετε ἐγκληματικήν χρῆσιν αὐτῆς, παύει νά σᾶς ἀνήκει. Τήν θυσιάζω εἰς τό δικαίωμά μου. Τήν ἀσφάλειαν καί τήν ἡσυχίαν μου».

Μ' αὐτά τά λόγια τερμάτισε χθές τήν ἀγόρευσίν του ὁ εἰσαγγελεύς κ. Ζεγκίνης, στή δίκη τῶν κατηγορουμένων γιά τόν φόνο τοῦ Στασινόπουλου καί ζήτησε τήν ἐπιβολή τῆς θανατικῆς ποινῆς καί στούς τρεῖς.

«Ἡ ἀπόφασίς σας — εἶπε ἀπευθυνόμενος πρός τό δικαστήριο — πρέπει νά εἶναι τό πορθμεῖον διά τοῦ ὁποίου θά διέλθουν οἱ κατηγορούμενοι τήν Ἀχερουσίαν λίμνην».

Ὁ κ. Εἰσαγγελεύς ζήτησε νά κηρυχθοῦν καί οἱ τρεῖς ἔνοχοι χωρίς κανένα ἐλαφρυντικό. «Ἔχουν φύσιν ἐγκληματική, εἶναι ἀδίστακτοι, σατανικοί, ψυχροί. Εἶναι ἀνάξιοι παντός ἐλαφρυντικοῦ» — τόνισε.

Εἰδικώτερα, γιά τούς δύο συγκατηγορούμενους τοῦ Σούλη εἶπε:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΝΑ: «Εἶναι σατανική γυναίκα. Ἔχει κακοῦργα ἔνστικτα. Ἡ ψυχή της εἶναι κενή ἀγάπης καί τρυφερότητος. Αὐτή προκάλεσε τήν ἀπόφασιν εἰς τούς Σούλην καί Μακρῆν διά τόν φόνον. Τό ἔγκλημά της εἶναι ἀπό τά πλέον ἀποτρόπαια, ἀπό τά πλέον σοβαρά, ἀπό τά πλέον σατανικά».

ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΚΡΗ: «Δέν εἶναι ψυχασθενής. Αὐτός εἶπε στήν Ἄννα: σκέφθηκες καλά τί πρόκειται νά γίνη; Αὐτό ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ ἴδιος ἤξερε. Πῶς ἔχει λοιπόν μειωμένον καταλογισμόν; Χωρίς τόν Μακρῆν, ἴσως νά μήν μποροῦσε ὁ Σούλης νά σκοτώση τόν Στασινόπουλον. Δέν εἶναι συνεργός, εἶναι συναυτουργός».

Οἱ ἀγορεύσεις τοῦ κ. Εἰσαγγελέως καί τῶν συνηγόρων δημοσιεύονται στή σελίδα 12.

Ο ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1.- Τό πρόβλημα τῶν ἐπενδύσεων

Τοῦ ΞΕΝ. ΖΟΛΩΤΑ
Ἀκαδημαϊκοῦ

Μέ τήν εἴσοδο εἰς τό 1973 ἔγιναν ἀπό διαφόρους πλευράς ἀνασκοπήσεις διά τό λῆξαν ἔτος ὡς καί διά τήν καθ' ὅλου πορείαν τῆς οἰκονομίας κατά τά τελευταῖα ἔτη.

Κατ' αὐτάς προεβλήθη ἡ ἀνοδική πορεία τῆς οἰκονομίας καί εἰδικώτερον ἡ αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τό ὁποῖον, ηὐξήθη διαδοχικῶς κατά τά τελευταῖα ἔτη διά νά φθάση τό 10,3% τό 1972. Ἐπίσης παρετέθησαν στοιχεῖα ἀπό τά ὁποῖα προκύπτει σημαντική αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῶν ἐξαγωγῶν, τῶν ἀδήλων πόρων καί τῶν ἐπενδύσεων ἰδίως εἰς τόν δημόσιον τομέα καί τόν οἰκισμόν.

Ἐξ ἄλλου εἰς τόν νομισματικόν τομέα μέχρι τοῦ 1971 τά ἐπίπεδα τῶν τιμῶν ἐξελίχθησαν μέ χαμηλόν σχετικῶς ὑψωτικόν ρυθμόν ὁ ὁποῖος ἦτο ἐκ τῶν μικροτέρων μεταξύ τῶν χωρῶν τοῦ ΟΟΣΑ. Ἀπό τό παρελθόν ἔτος οἱ τιμάριθμοι ἐξεδήλωσαν ροπήν ἐντονωτέρων ὑψώσεων ὀφειλομένην ἀφ' ἑνός μέν εἰς τήν ἰσχυροτέραν ὑψωτικήν τάσιν τῶν τιμῶν εἰς τό ἐξωτερικόν καί τήν ἀνατίμησιν τῶν νομισμάτων τῶν κυριωτέρων χωρῶν ἐφοδιασμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου δέ εἰς τήν αὔξησιν τῆς ρευστότητος τῆς οἰκονομίας.

Περί τό τέλος Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐλήφθησαν δύο σειραί μέτρων οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἀπέβλεπε εἰς τήν ἀνακοπήν τῆς αὐξούσης ρευστότητος τῆς οἰκονομίας καί τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν καί ἡ ἄλλη εἰς τήν ὑποβοήθησιν τῆς ἀναπτύξεως διά ρυθμίσεων ἀφορωσῶν εἰδικώτερον τήν περιφερειακήν ἀνάπτυξιν καί τήν κεφαλαιαγοράν.

Ὄγκος, σύνθεσις καί ποιότης τῶν ἐπενδύσεων

Δέν προτίθεμαι ἐδῶ νά ἀσχοληθῶ εἰδικώτερον μέ τά ληφθέντα μέτρα. Ἀρκοῦμαι μόνον εἰς τό νά παρατηρήσω ὅτι ταῦτα ἀναφερόμενα κυρίως εἰς τάς τρεχούσας πιέσεις καί δυσχερείας τῆς οἰκονομίας δέν εἶναι ἐπαρκῆ διά νά ἐπηρεάσουν τήν μακροχρονιωτέραν διαρθρωτικήν τάσιν της καί τόν προσανατολισμόν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ὁ ὁποῖος νομίζω ὅτι δέν ὑπῆρξε μέχρι σήμερον ὁ ἐνδεδειγμένος.

Παρά τούς πραγματοποιηθέντας ὑψηλούς ρυθμούς ἀνόδου τοῦ εἰσοδήματος καί τήν σημαντικήν αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν δέν ἐπετεύχθη ἡ ριζικωτέρα διαρθρωτική βελτίωσις τῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία εἶναι ἀναγκαία πλήν ἄλλων καί λόγῳ τῶν ἐκ τῆς συνδέσεώς μας μέ τήν Εὐρωπαϊκήν Οἰκονομικήν Κοινότητα δημιουργουμένων δυνατοτήτων καί ὑποχρεώσεων. Τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, διότι ἀπό τήν μορφήν πού λαμβάνει εἰς τό παρόν στάδιον ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας προδικάζεται τό οἰκονομικόν μέλλον τῆς χώρας.

1. Διά νά δυνηθῶμεν νά ἐκτιμήσωμεν δεόντως τό πρόβλημα πρέπει πρωτίστως νά ἀσχοληθῶμεν μέ τάς ἐπενδύσεις, αἱ ὁποῖαι προσδιορίζουν τόν προσανατολισμόν καί τόν ρυθμόν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Τό θέμα τῶν ἐπενδύσεων τόσον ἀπό ποσοτικῆς, ὅσον καί ἀπό ποιοτικῆς ἀπόψεως

→ Συνέχεια εἰς τήν 14ην σελίδα

ΝΕΟΣ ΓΥΡΟΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΩΝ ΑΥΡΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑΝ

Ὁ Γκιουρλέρ δέν ἀποσύρει τήν ὑποψηφιότητα

ΑΓΚΥΡΑ, 17 Μαρτίου. Ἰδιαιτέρα Ὑπηρεσία.— Ὁ στρατηγός Φαρούκ Γκιουρλέρ ἐπανέλαβε σήμερα μέ κατηγορηματικότερον τρόπον ὅτι δέν πρόκειται νά ἀποσύρη τήν ὑποψηφιότητά του καί διέψευσε οἱονδήποτε ἐνδεχόμενον νά μή μετάσχη εἰς τήν ψηφοφορίαν διά τήν ἐκλογήν τοῦ νέου Προέδρου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας, μεθαύριον Δευτέραν.

Ὁ κ. Γκιουρλέρ ἐρωτηθείς ἄν πρόκειται νά ἀποσυρθῆ ἐδήλωσεν:

«Νά ἀποσύρω τήν ὑποψηφιότητά μου; Διατί; Δέν θά ἔπρεπε νά μοῦ ὑποβάλετε τέτοια ἐρώτησιν. Μέ θίγει βαθύτατα».

Ἡ μικτή συνεδρίασις τῶν δύο νομοθετικῶν Σωμάτων ἐπαναλαμβάνεται μεθαύριον Δευτέραν, προκειμένου νά συνεχισθῆ ἡ ψηφοφορία διά τήν ἐκλογήν τοῦ νέου Προέδρου.

Ὑπενθυμίζεται ὅτι αἱ μέχρι χθές διεξαχθεῖσαι ἕξη ψηφοφορίαι ἀπέβησαν ἄκαρποι, δεδομένου ὅτι κανείς ἀπό τούς τρεῖς ὑποψηφίους δέν ἐπέτυχε νά συγκεντρώση τήν ἀπαιτουμένην πλειοψηφίαν τῶν 318 ψήφων διά νά ἐκλεγῆ.

Τόσον χθές, ὁπότε καί ἀνεβλήθη ἡ ψηφοφορία, ὅσον καί κατά τάς δύο προηγουμένας ἡμέρας τῆς δοθείσης ἀναβολῆς, πολιτικοί παράγοντες καί στρατιωτική ἡγεσία, συνέχισαν τάς ἐπαφάς καί συνεννοήσεις των διά νά βρεθῆ ἀποδεκτή ἀπό ὅλους λύσις τοῦ διαφαινομένου ἀδιεξόδου, εἰς τό ὁποῖον περιέρχεται, ὡς φαίνεται, ἡ πολιτική κατάστασις εἰς τήν Τουρκίαν.

Συμφώνως πρός τά τηλεγραφήματα ἐξ Ἀγκύρας, οἱ πολιτικοί καί γενικώτερον ἡ Ἐθνοσυνέλευσις τῆς Τουρκίας, ἐπέτυχον μέχρι στιγμῆς νά ἀποδείξουν τήν ἰσχύν των καί νά μή ὑποκύψουν εἰς τάς ἀξιώσεις τῆς ἡγεσίας τοῦ στρατεύματος νά ἐκλέξουν τόν ἐκλεκτόν τῶν στρατηγῶν.

Ἡ λύσις πρός τήν ὁποίαν πλέον προσανατολίζονται ὅλα σχεδόν τά πολιτικά κόμματα εἶναι ἡ τροποποίησις τοῦ συντάγματος διά τήν παράτασιν τῆς θητείας τοῦ προέδρου Σουνάι, ὁ ὁποῖος εἶναι εὐπρόσδεκτος ἀπό ὅλας τάς παρατάξεις, μέχρι τῆς διενεργείας τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τόν προσεχῆ Ὀκτώβριον.

Ρυθμιστικόν πάντως ρόλον εἰς τήν ὅλην κατάστασιν παίζει τό Λαϊκόν Κόμμα τοῦ κ. Ἐτζεβίτ, τό ὁποῖον, ὡς γνωστόν, δέν μετέσχε εἰς τάς ψηφοφορίας, ἀρνούμενον νά μετάσχη «εἰς τήν ἀντιδημοκρατικήν διαδικασίαν τῆς ἐκλογῆς καί τά κλίμα τῶν πιέσεων», κατά δήλωσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κόμματος.

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, φαίνεται ὅτι ἡ λύσις περιῆλθεν ὁριστικῶς εἰς χεῖρας τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, αἱ ὁποῖαι μᾶλλον ἀποκλείουν, ὡς συνάγεται ἀπό χθεσινάς δηλώσεις, ἐκπροσώπων τῶν κομμάτων, τήν ἐκλογήν τοῦ ἐκλεκτοῦ τοῦ στρατεύματος στρατηγοῦ Γκιουρλέρ.

Ὁ Ἀμερικανός ἐπιλοχίας Σ. Σίσνερον ἀποθέτει τήν αὐτόματη καραμπίνα του ἐπάνω σέ μιά νοτιοβιετναμική σημαία καί μέ τήν χειρονομία του αὐτή λήγει συμβολικά καί ἐπίσημα ἡ ἀνάμιξη τοῦ ἀμερικανικοῦ στρατοῦ ξηρᾶς στόν πόλεμο τοῦ Βιετνάμ, πού ἐκράτησε ὀκτώ ὁλόκληρα χρόνια. Ἡ τελετή τῆς «ἀποθέσεως» ἔγινε στό Γενικό Στρατηγεῖο τῆς Σαϊγκόν. (Τηλεφωτογραφία: Α.Π.Ε. — U.P.I.)

ΟΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ ΤΟΥ «ΒΗΜΑΤΟΣ»

Ο ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ

Ὅταν ὁ Καρτέσιος δανειζόταν ἀπό τόν Ἀβικέννα

ΠΑΡΙΣΙ, Μάρτιος.— Ὁ Ἄμπντελ Ραχμάν Ἐλ Μπάνταουϊ, διευθυντής τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς στό πανεπιστήμιο τῆς Λιβύης, πού θεωρεῖται σάν ἕνας ἀπό τούς κυριωτέρους συγχρόνους Αἰγυπτίους καί Ἄραβες φιλοσόφους καί ἀπέβη ὁ ὑποκινητής τοῦ ὑπαρξισμοῦ στόν ἀραβικό κόσμο, δημοσίευσε τελευταίως μιά «Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας στό Ἰσλάμ» γραμμένη κατ' εὐθεῖαν στά γαλλικά. Συγγραφέας τριάντα περίπου ἔργων, μεταξύ τῶν ὁποίων «Ὁ ὑπαρξιστικός χρόνος», καί μεταφράσεων, ἔχει ἐπίσης μελετήσει τό παρελθόν καί δημοσίευσε τά μαθήματα πού εἶχε δώσει τό 1967 στή Σορβόννη πάνω στή «μετάδοση τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας στόν ἀραβικό κόσμο».

— Ποιά σημασία δίνετε στήν «Ἱστορία σας τῆς Φιλοσοφίας στό Ἰσλάμ» καί ποιοί οἱ στόχοι σας ὅταν τήν γράφατε;

— Εἶναι ἡ πρώτη μελέτη μέ ἀξιώσεις, γιατί λαμβάνει ὑπ' ὄψη της τίς σημαντικώτατες ἀνακαλύψεις (ἄ-

"ΤΟ ΒΗΜΑ" Le Monde

γνωστες στό πλατύ κοινό) πού ἔγιναν στή διάρκεια αὐτῶν τῶν τελευταίων δεκαπέντε ἐτῶν, ὅπως εἶναι οἱ ἀραβικές μεταφράσεις δεκαπέντε κειμένων πού δέν ὑπάρχουν στήν ἑλληνική. Οἱ μεταφράσεις αὐτές ἀποτελοῦν μιά νέα ἀπόδειξη τοῦ σημαντικοῦ ρόλου πού ἔπαιξαν οἱ Ἄραβες στή διάδοση τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως. Ἀναζήτησα τίς πηγές τῆς ἀραβικῆς σκέψεως στόν Ἀριστοτέλη καί πρό πάντων στούς σχολιαστές του, ὅπως εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Ἀφροδισιεύς τοῦ 3ου π.Χ. αἰῶνος, ὁ Θεμίστιος καί ὁ Ἰωάννης Φιλόπων τοῦ 5ου καί 6ου αἰῶνος μ.Χ. Ἀπό κεῖ βλέπει κανείς πόσο βαθειές ἔχει τίς ρίζες του ὁ ἀραβικός στοχασμός στήν ἑλληνολατινική κουλτούρα ἤ, ἄν προτιμᾶτε, στήν μεσογειακή.

Παράλληλα ἐξετάζω τήν ἐπίδραση τῆς ἀραβικῆς σκέψεως πάνω στήν εὐρωπαϊκή μεσαιωνική φιλοσοφία, καί συγκεκριμένα πάνω στόν ἅγιο Θωμᾶ καί τόν Ντάνς Σκότους. Δέν μπορεῖ νά φαντασθῆ κανείς ὥς πιό σημεῖο εἶναι ἐπηρεασμένοι. Ἡ ἐπίδραση αὐτή ξαπλώνεται, ἐξ ἄλλου, καί πολύ μετά ἀπό τόν Μεσαίωνα. Ἔτσι, οἱ σπουδαιότερες ἀποδείξεις γιά τήν

→ Συνέχεια εἰς τήν 8ην σελίδα